

Prästlöne- tillgångarna

LULEÅ STIFT 2022 | ÅRSREDOVISNING

Prästlönetillgångarna – en tusenårig historia

Svenska kyrkans 13 stift förvaltar skog och mark över hela Sverige. Tillgångarna, som också består av ett fondkapital, kallas prästlönetillgångarna (PLT). Detta eftersom de en gång kom till för att landets präster skulle kunna avlönas. Här har vi gjort några nedslag under historiens gång.

Prästlönerformen 1910

År 1910 ändrades lagen och prästerna fick därefter sin lön i konstanter istället. Prästgårdarna blev bostäder för prästerna medan skogs- och jordbruksmarken arrenderades ut av församlingarna. Under lång tid var egendomen intakt, men under 1900-talet och framåt har en del mark sålts till bostadsbebyggelse och liknande. Intäkterna från dessa försäljningar har placerats i prästlönefonden. Sedan 1995 är det stiftet som ansvarar för den jord, skog, fastigheter och fonder som utgör prästlönetillgångarna.

Olof skötkonungs dop

Kyrkans jordägande går långt tillbaka – närmare bestämt 1014 år. Enligt traditionen lät Olof Skötkonung sig döpas år 1008, och händelsen som ägde rum i Husarum källa i Västergötland ses som kristendomens början i Sverige. Efter dopet skänkte kungen mark till Skara biskopsstol, vilket var starten på bildandet av Svenska kyrkans prästlönetillgångar.

där kyrkan låg också bidra med en del av det så kallade tiondet. En skatt som utgjordes av en viss mängd matvaror och spannmål från jordbruket. Än idag kallas exempelvis området runt Stiftsgården och Bonnstan i Skellefteå för Prästbordet.

Västerås riksdag 1527

Under högmedeltiden hade kyrkan hunnit bli en rik och mäktig organisation och biskopar, domkyrkor och kloster hade särskilt stora egendomar. Makten och förmögenheten ledde till slut till en konfrontation med kungamakten som kände sig hotad. Vid Västerås riksdag 1527 drog Gustav Vasa in stora delar av kyrkans egendomar, och man lämnade i regel bara en fastighet per sockenpräst. Kyrkan fick senare tillbaka stora delar av den mark som då togs i beslag.

Kyrkan får ny relation med staten

Vid millennieskiftet år 2000 skildes kyrkan från staten. Den tidigare kyrkolagen ersattes då av lagen om Svenska kyrkan. Kyrkomötet som är kyrkans högsta beslutande organ fastställde även en Kyrkoordning. Enligt lag ska avkastningen från prästlönetillgångarna användas för Svenska kyrkans förkunnelse och efter att staten och kyrkan skiljdes åt beslutade man att tillgångarna fortsatt skulle förvaltas av stiftet.

Innehåll

Verksamhetsberättelse

Prästlönetillgångarna – en tusenårig historia.....3

Så arbetar prästlönetillgångarna i Luleå stift för en mer hållbar värld.....4

Avsättningar.....5

Andra upplåtelser.....6

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse.....7

Tabeller.....10

Noter.....14

Underskrifter.....20

Prästlönetillgångar, församlingar och stift – hur hänger allt ihop?.....21

Foto: Sara Andersson/Luleå stift

Sockenbildning och prästbord

För att kunna bilda en församling behövde prästen kunna försörjas, och efter att landet blivit kristet skrev man i landskapslagarna att kyrkan skulle få prästbord. Det innebar att skogs- och jordegendomar skulle doneras så att avkastningen av dessa skulle kunna gå till prästfamiljens försörjning. Prästborden skulle enligt lag överlåtas genom en formell handling som kallades ”skötning”. Den gick till på det vis att den från kyrkan som skulle ta emot gävan la ut sin mantel på altaret på vilken den person som skänkte jorden la en torva från marken. Förutom marken som donerades, så skulle befolkningen i trakten

Fakta

Prästlönetillgångarna förvaltas av stiftet såsom självständiga förmögenheter, och precis som andra tillgångar ska de förvaltas på ett hållbart sätt. Avkastningen av prästlönetillgångarna ska gå till den kyrkliga verksamheten. Totalt består landets prästlönetillgångar av 466 000 hektar skogsmark, 47 000 hektar betes- och åkermark och ett fondkapital på 3,5 miljarder.

Så arbetar Luleå stift för en mer hållbar värld

Klimatkrisen är vår tids stora gemensamma utmaning – och tillsammans kan vi hjälpas åt att bromsa den negativa utvecklingen. Prästlönetillgångarna ska förvaltas på ett hållbart sätt, och PLT i Luleå stift arbetar därför aktivt med olika mål och strategier kopplat till miljö- och klimatfrågor. Här är några av dem...

Agenda 2030

2015 förhandlade FN fram Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling. Prästlönetillgångarna bidrar till ett flertal av dessa hållbarhetsmål. Målen är odelbara och integrerade i varandra – och prästlönetillgångarnas arbete påverkar därför i viss mån alla mål. Men den största möjligheten att påverka finns i de här delmålen:

Öka andelen förnybar energi i världen

7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA
Restprodukter från tillverkning av träprodukter blir bland annat till biobränslen och prästlönetillgångarna arrenderar ut mark till vindkraft. Utöver detta pågår ett arbete för att hitta lämpliga områden för markbaserade solceller.

Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla

11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN
Prästlönetillgångarna har en stor del samhällsnära marker och arrenderar ut områ-

den för fritidsaktiviteter som skidspår för längdskidor, skolskogar, mountainbike-banor, klätterleder, skoterleder, ridsportsanläggningar, kulturområden, fiskesjöar, landskapsvårdande skötsel, bete och myrslätter.

Hållbar förvaltning och användning av naturresurser

12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION
Av skogens råvaror tillverkas en lång rad produkter som har stor möjlighet att ersätta fossilbaserade produkter av till exempel plast, stål eller betong.

Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar

13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA
Med ett välskött skogsbruk bidrar växande skog till ökat upptag av koldioxid. Prästlönetillgångarna har även som mål att hitta lämplig torvmark för återvätning, vilket kan hindra utsläpp av metan och koldioxid.

Främja hållbart skogsbruk, stoppa avskogningen och återställ utarmade skogar

15 EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFOLD
Prästlönetillgångarna ska alltid bedriva ett skogsbruk med hög produktion av värdefull skogsråvara, utöva naturvårdsarbete med hänsyn till ekosystemen och följa den forskning som finns kring alternativa skogsbruk. Det är dessutom viktigt för prästlönetillgångarna att ha ett nära samarbete med länsstyrelserna om bildandet av nya naturreservat.

Säkerställ ett lyhört, inkluderande och representativt beslutsfattande

16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN
I Norr och Västerbotten är alla prästlönefastigheter även renbetesmarker – och ett bra samarbete och ett lyhört beslutsfattande vid skogliga åtgärder är viktigt när det handlar om mark som har betydelse för rennäringen. Samma sak gäller vid åtgärder som kan påverka andra intressenter som idrottsföreningar och skolor.

Ett biskopsbrev om klimatet

Biskopsbrevet om klimatet utgör en teologisk grund för Svenska kyrkans engagemang i klimatfrågor. I brevet finns en uppmaning från Sveriges biskopar:

”Låt en teologiskt reflekterad syn på skapelsen prägla den ekonomiska förvaltningen av aktier, skog och mark för att minska klimatpåverkan och påskynda klimatomställningen”.

Färdplan för klimatet

Svenska kyrkans färdplan för klimatet syftar till att uppnå klimatneutralitet till år 2030. Färdplanen består av klimatmål inom områden så som kyrkans uppdrag och konsumtion, men här finns också mål för jord, skog och mark – där bland annat en gemensam metod ska tas fram till 2023. Syftet är att kunna redovisa hur kollagret i skog och mark förändras samt vilka utsläpp av växthusgaser som verksamheten leder till.

Hållbarhetsstrategi 2022–2025

I december 2021 antog Luleå stift en ny hållbarhetsstrategi. Dokumentet handlar om stiftskansliets hållbarhetsarbete, om prästlönetillgångarna och det stöd stiftet vill ge till församlingar och pastorat i hållbarhetsfrågor. När det gäller prästlönetillgångarna så finns det i strategin mål kopplat till kapitalförvaltning, klimat och biologisk mångfald.

På Luleå stifts hemsida kan du ladda ner och läsa hållbarhetsstrategin i sin helhet.

Foto: Gustaf Helsing/kon

Avsättningar

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har 3 207 hektar produktiv skogsmark avsatts med hänsyn till naturvård, vilket motsvarar omkring 8 procent av arealen. Sedan 2002 har 1,5 procent sålts till Naturvårdsverket som bildat naturreservat. 4,5 procent av skogsmarken är avsatt för annan hänsyn än höga naturvärden. Länsstyrelsen har i dagsläget visat intresse för cirka 2 118 hektar mark för att bilda naturreservat – och om det blir verklighet skulle det motsvara 5 procent av den produktiva skogsmarken. På de 33 000 hektar som brukas för yngningsavverkas ca 200–250ha årligen vilket motsvarar 0,3–0,4 % av totalarealen, även här tas hänsyn, enligt den uppföljning som görs av extern aktör ca 10–15% av arealen. Här tillkommer 20–38 ha årligen i hänsynsareal.

Foto: Johannes Frandsen/kon

Andra upplåtelser

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har mycket tätortsnära skogar och därför nyttjas marken för en mängd olika ändamål. Här finns allt från master för telekommunikation till tomtmarker för fritidshus. Prästlönetillgångarna upplåter även mark till Försvarsmakten som har ett stort övningsfält samt till biltestverksamhet.

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse

Denna förvaltningsberättelse avser Luleå stifts prästlönetillgångar (897001-4455).

Information om verksamheten

Prästlönetillgångarnas ändamål är enligt lag om Svenska kyrkan att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Av lagen framgår att tillgångarna ska förvaltas av Svenska kyrkan. Prästlönetillgångarna är närmast att liknas vid stiftelser. De är således fristående från Svenska kyrkan och utgör självständiga juridiska personer. I kyrkoordningen framgår att prästlönetillgångarna ska förvaltas stiftsvis. Det innebär att stiftsstyrelsen i Luleå stift är förvaltare av prästlönetillgångarna i Luleå stift. Verksamheten har sitt säte i Luleå och bedrivs inom Luleå stifts geografiska område, dvs Norr- och Västerbotten.

Förvaltningsansvaret innebär ett kapitalförvaltningsuppdrag med målet är att skapa bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Förvaltningen ska ske på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Förvaltningen ska vara så effektiv som möjligt. Prästlönetillgångarna ingår i Svenska kyrkans "Färdplan för klimatet" med mål om bland annat ökad klimatnytta.

Organisation

Stiftsstyrelsen har inrättat ett egendomsutskott som har särskild delegation och ansvar att följa och hantera frågor kopplat till de

av stiftet förvaltade prästlönetillgångarna. Verksamheten leds av stiftsjägmästaren. Inom skogsförvaltningen arbetar tre skogsvaktare. Personalen har sin anställning i Luleå stift och hyrs ut till prästlönetillgångarna.

Tillgångstyper och avkastning
Marknadsvärdet på tillgångarna uppgick 31 december 2022 till cirka 933 mkr. Tillgångarna består av skog och mark (benämns prästlönefastigheter), en kommersiell fastighet (benämns Järpen) och traditionell kapitalförvaltning (benämns prästlönefond).

Tillgångarna fördelar sig på tillgångsslag enligt diagrammet nedan.

Marknadsvärde m kr

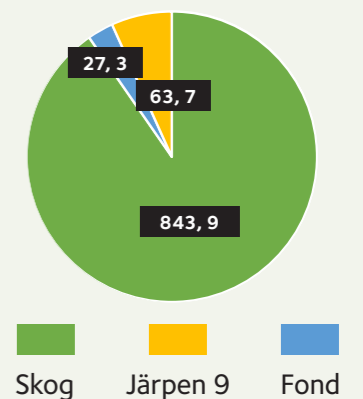

Diagram: Marknadsvärde m kr.

Årets utdelning föreslås uppgå till 13 mkr varav 6,5 mkr till församlingar i Luleå stift efter andelstal och lika stort belopp går till Svenska kyrkans gemensamma utjämningsystem.

FLERÅRSÖVERSIKT

Allmänna förutsättningar	2022	2021	2020	2019	2018
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	42 595	36 508	37 372	36 162	31 038
Verksamhetens resultat	29 031	23 555	22 656	24 383	19 719
Resultat från finansiella investeringar	469	107	67	-5	14
Årets resultat	27 678	22 994	21 960	23 201	19 559
Vinstmarginal skog och jord (%)	50	66	48	71	68
Direktavkastning skog och jord (%)	2,3	2,5	1,9	2,9	2,4
Direktavkastning Järpen 9 (%)	4,0	6,3	4,9	3,9	3,6
Direktavkastning Fond (%)	0,9	0,3	4,1	7,0	-3,7
Direktavkastning förvaltade tillgångar	3,1	2,6	2,6	3,0	2,3
Totalavkastning skog och jord (%)	2,8	3,7	13,0	0,5	1,2
Totalavkastning Järpen 9 (%)	4,0	4,9	6,3	3,9	3,6
Totalavkastning Fond (%)	0,9	0,3	4,1	7,0	-3,5
Totalavkastning förvaltade tillgångar	4,0	4,0	13,4	0,8	-0,3

Tabell: Flerårsöversikt.

Skog och mark – prästlönefastigheter

Av historiska skäl består en stor del av tillgångarna av skog och mark. Marknadsvärdet uppgår till 843 mkr. Tillgångar i skog och mark benämns prästlönefastigheter. Förvaltningens skogsbruk är certifierad enligt PEFC:s skogsbruksstandard. Förvaltningen omfattar cirka 40 000 hektar produktiv skogsmark, varav ca 33 000 ha brukas vilket motsvarar 52 % av den totalt förvaltade arealen på 63 000 hektar. Avkastning från skog och mark uppstår primärt i samband med avverkning. Andra typer av intäkter är, fastighetsförsäljningar, uttag och försäljning av berg och andra massor samt arrenden och andra former av upplåtelse.

På den skogsmark som förvaltas av Luleå stifts prästlönetillgångar 2022 fanns ett lager om ca 15,9 miljoner ton CO2 i marken och i

levande biomassa. Under året tillväxte förrådet i marken med ca 2 000 ton CO2 medan skogens träd band ca 210 000 ton CO2. Uttaget genom avverkning samt utsläpp genom naturliga processer motsvarar ca 126 000 ton CO2. Prästlönetillgångarna i Luleå stift har i sin förvaltning minskat CO2 mängden i atmosfären med ca 86 000 ton CO2.

De fossila utsläppen från de arbeten som utförts inom verksamheten beräknas till 570 ton CO2 och genom att i nästa led använda trä som substitution för andra fossilintensiva material beräknas ca 65 000 ton fossilt CO2 förhindrats att släppas ut.

Kommersiell fastighet – Järpen

Prästlönetillgångarna äger en fastighet i Luleå som består av två byggnader, dels hyreshus, dels

hyresfastighet. Luleå stift hyr den byggnad som benämns hyresfastighet. Hyreshuset består av hyresrätter, lokaler, garage samt en solcellsanläggning för elproduktion.

Traditionell kapitalförvaltning – prästlönefond

Kapital som inte investeras inom ramen för skogs- och markförvaltningen förvaltas utifrån de gemensamma etiska riktlinjer som tagits fram av Kyrkokansliet. Förvaltningen avser traditionell kapitalförvaltning i form av placeringar i aktie- eller räntefonder. Dessa tillgångar benämns prästlönefond. Under året har alla prästlönefondsmedel varit placerade på bankkonto.

Resultat och ställning

Årets resultat uppgår till 27 678 tkr (22 994), varav 14 227 tkr (15 398) är disponibelt för utdelning. Totala avkastningen uppgår till 4,0 %.

Från och med upprättande av årsredovisning 2022 övergår Luleå stifts Prästlönetillgångar att tillämpa KPIF (KPI med fast ränta) som inflationsmått för värdesäkring av prästlönefondskapitalet. Tidigare år har inflationsmättet KPI använts för motsvarande värdesäkring. Denna förändring innebar att värdesäkring blev 1,9 mkr istället för 2,3 mkr.

Definitioner Nyckeltal

Vinstmarginal (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens resultat.

Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Coronapandemin har under 2022 avklingat i betydelse i form av restriktioner och andra hinder för handel och samverkan i världen. Rysslands invasionskrig i Ukraina har däremot haft flera effekter på skogsbranschen i Sverige. De sanktioner som införts mot import av fossil naturgas från Ryssland och sedermera sprängningen av gasledningarna Nordstrem 1 och 2 har skapat en mycket svår situation för energiförsörjningen i Europa och lett till en ökad efterfrågan på bränslebärande producerat från förnyelsebar råvara i Norden och Nordamerika och export av elenergi från Norden. Detta har lett till ökad lönsamhet för hela biobränslesektorn. Efterfrågan på trävaror i Europa har minskat i och med den höga inflationen och allmänna osäkerheten som följt av krigets verkningar, nya byggprojekt pausas eller läggs i malpåse. Två marknader som till viss del kompenserat för bortfallet i Europa är Kina och Egypten, Kina då byggandet tagit fart efter de ex-

tremt hårda covidrestriktionerna och Egypten har tidigare importbegränsningar tagits bort. Det som gjort att lönsamheten fortsatt ligger på rekordnivåer och därför också betalningsförmågan för vår avsalu produkt, rundvirke är att den svenska kronan tappat i värde mot många andra valutor vilket ger köparna med starkare valutor en rabatt.

Under året har Umeå kommun förvärvat ca 45 ha av prästlönefastigheten Sävar 19:1 för samhällsutveckling. Industrimark om 4 ha har avyttrats i Lycksele och tre tomter har sålts i Örträsk, Byske och Gällivare. Ett tillköp har skett i Haparanda där markägaren till grannfastigheten erbjöd oss att köpa ca 100 ha som reglerades till prästlönefastigheten Mattila 12:1.

Under året har solceller installerats på taket till Järpen 9, planeras att tas i drift under våren 2023. Det vindkraftverk som fundamentet är färdigställt till och som är beläget på prästlönefastigheten Bänkerträsk 1:4 har ännu inte rests, förhoppningsvis sker detta under 2023. Ett företag har kontaktat PLT för att analysera möjligheterna av storskalig solelproduktion med förväntningar om stigande elpriser i norr till följd av de stora planerade elintensiva industrietableringarna. Inga nya hyresgäster har ännu kunnat kontrakteras för de lokaler som Luleå stift frånträtts, fortsatt står alltså lokalyta outnyttjad.

Finansiella instrument

Medlen har förvaltats genom placering på bankkonto.

Framtida utveckling

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har under lång tid arbetat med en strategi som avviker från övriga stora statliga och privata skogsägande aktiebolag. Avvikelsen består i att planeringen byggt på en längre omloppstid än den lägsta lagen tillåter. Detta har lett till att prästlönetillgångarna har skog som planeras att avverkas men som har uppnått högre ålder än de planerade avverkningarna hos andra bolag. Förhoppningen är att de skogar som vi idag förvaltar med en högre andel grova träd och därmed en högre timmerandel ska betalas bättre i framtiden.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Prästlönetillgångarna bedriver skogsbruk och vissa åtgärder är anmälningspliktiga enligt Miljöbalken 12 kap 6 §. Under året har anmälan om samråd inlämnats för anläggande av skogsbilväg.

Förslag till vinstdisposition

I not 16 framgår förslag till vinstdisposition

I not 17 framgår förslag till vinstdisposition per andelsägare.

Tabeller

RESULTATRÄKNING TKR

	Not	2022-01-01 - 2022-12-31	2021-01-01 - 2021-12-31
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	2, 3	33 108	34 701
Intäkter prästlönefond	4	197	27
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter		9 260	1 781
Övriga rörelseintäkter		30	0
Summa rörelsens intäkter	2	42 595	36 508
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-4 231	-3 751
Kostnader för inhyrd personal	7	-3 448	-3 515
Övriga externa kostnader	5, 8	-3 904	-3 534
Personalkostnader		-8	-21
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar		-1 972	-2 133
Summa rörelsens kostnader		-13 563	-12 953
Rörelsens resultat	2	29 031	23 555
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från finansiella investeringar	9	469	107
Resultat efter finansiella poster		29 500	23 662
Bokslutsdispositioner	15	-1 125	5
Skatt på årets resultat		-697	-674
Årets resultat	16	27 678	22 994
		2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkning		27 678	22 994
Värdesäkring enligt KO 46:11		-1 900	-490
Omföring realisationsresultat vid försäljning av PLF enl. KO 46:10		-9 260	-1 781
Omföring övrigt enligt KO 46:10		-2 291	-5 325
Årets disponibla resultat		14 227	15 398

Tabell 1: Resultaträkning.

BALANSRÄKNING TKR

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Prästlönefastigheter Jord & Skog	10	311 437	309 971
Prästlönefastigheter Järpen 9	10	24 853	25 409
Prästlönefastigheter Övriga byggnader	10	195	206
Inventarier, verktyg och installationer	11	1 041	736
		337 526	336 322
Finansiella anläggningstillgångar			
Prästlönefondsmedel	12	22 531	10 035
Övriga långfristiga värdepappersinnehav		4 944	4 888
		27 475	14 923
Summa anläggningstillgångar		365 001	351 245
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 281	2 061
Övriga fordringar		684	789
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 110	197
		3 075	3 047
Kassa och Bank	13	34 757	33 765
Summa omsättningstillgångar		37 832	36 812
SUMMA TILLGÅNGAR		402 833	388 896

Tabell 2: Balansräkning – tillgångar.

BALANSRÄKNING TKR

	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital Jord & Skog		315 681	314 782
Prästlönefastighetskapital Järpen 9		20 805	20 805
Prästlönefondskapital		27 475	14 923
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		12 756	10 357
Årets disponibla resultat		14 227	15 398
Summa eget kapital		390 944	376 265
Obeskattade reserver			
Bokslutsdispositioner	15	1 279	154
Summa oskattade reserver		-1 279	-154
Avsättning skogsvård	14	4 191	3 999
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		1 237	3 225
Leverantörsskulder		2 747	381
Övriga skulder		1 802	1 669
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		633	2 364
Summa kortfristiga skulder		6 419	7 639
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		402 833	388 057

Tabell 3: Balansräkning – eget kapital och skulder.

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL TKR

	2022	2021
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL		
Bundet eget kapital		
Prästlönefastighetskapital		
Belopp vid årets ingång	335 587	332 537
Köp/försäljning prästlönefastighet, netto	3 020	4 927
Omföring avskrivning	-1 611	-1 877
Belopp vid årets utgång	336 996	335 587
Prästlönefondskapital		
Belopp vid årets ingång	14 923	10 378
Köp/försäljning prästlönefastighet, netto	-3 020	-4 927
Avskrivning	1 611	1 877
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter	9 260	1 780
Intrångsersättningar, ers.uttaget berg m.m. enligt KO 46:10	720	5 325
Värdesäkring enligt KO 46:11	1 900	490
Belopp vid årets utgång	25 394	14 923
Fritt eget kapital		
Balanserat resultat		
Belopp vid årets ingång	10 357	8 494
Omföring av föregående års resultat	22 994	14 863
Utdelningar till församling/pastorat	-6 500	-6 500
Utdelning till nationell nivå	-6 500	-6 500
Belopp vid årets utgång	20 351	10 357
Disponibelt årsresultat		
Belopp vid årets ingång	15 398	14 863
Omföring av föregående årsresultat	-15 397	-14 863
Redovisat årsresultat	27 678	22 994
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter	-9 260	-1 781
Intrångsersättningar, ers.uttaget berg m.m. enligt KO 46:10	-2 292	-5 325
Värdesäkring enligt KO 46:11	-1 900	-490
Belopp vid årets utgång	14 227	15 398

Tabell 4: Rapport över förändringar i eget kapital.

Not 1: Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönetillgångarnas årsredovisningar har upprättas enligt årsredovisningslagen (1995:1554) ÅR och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

- › Leveransvirke: I den period virket levererats till köparen.
- › Avverkningsuppdrag och leveransrotköp: I den period virket inmätts.
- › Rotposter: Vid kontraktstillfället.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

- › Arrende- och hyresintäkter: I den period uthyrning avser.
- › Ränteintäkter: I enlighet med effektiv avkastning.
- › Erhållen utdelning: När rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor för är förknippade med bidragen uppfylls.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasingtagare och leasinggivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med

leasingperiod avses den period som leasingtagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehåller för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utträngs eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelse av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjande-period. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnad	20-50 år
Markanläggning	20 år
Bilar och andra fordon	5 år
Övriga inventarier	5-10 år

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel - Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehåller på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltd tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehålla kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder
Prästlönetillgångar i Luleå stift har inga låneskulder
Leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetsskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskillning. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesätts årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillningen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetsskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2: Information om oberoende rörelsegränar

	2022	2021
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegränar enligt följande:		
Skog	37 841	31 703
Jord	0	0
Fond	197	27
Järpen 9	4 557	4 779
	42 595	36 509

Tabell 5: Rörelsens intäkter fördelat på rörelsegränar.

	2022	2021
Rörelseresultat fördelar sig på rörelsegränar enligt följande:		
Skog (exklusive realisationsresultat och avskrivningar)	19 005	20 842
– realisationsresultat vid avyttring anläggningstillgång	9 260	1 781
– avskrivning	-772	-651
Fond	197	27
Järpen 9 (hyresfastighet)	2 512	3 038
– avskrivning	-1 201	-1 482
	29 031	23 555

Tabell 6: Rörelseresultat fördelat på rörelsegränar.

Not 3 Nettoomsättning

	2022	2021
Nettoomsättningen prästlönefastigheter		
Avverkningsrätter	24 296	22 521
Arrenden och upplåtelse	1 567	1 434
Järpen 9	4 557	4 779
Övriga intäkter	10 406	6 372
Berg & Grustäkter	1 572	1 375
	42 398	36 481

Tabell 7: Nettoomsättningen prästlönefastigheter.

Not 4 Intäkter prästlönefond

	2022	2021
Ränta	197	27
	197	27

Tabell 8: Intäkter prästlönefond.

Not 5 Operationella leasingavtal

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2022	2021
Inom ett år	154	38
	154	38

Tabell 9: Operationella leasingavtal.

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte.

Not 6 Leasing, leasinggivaren

De huvudsakliga leasingavgifterna avser hyresintäkter och markarrenden, övriga avgifter avser jakt och fiskearrenden.

Fordran avseende framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2022-12-31	2021-12-31
Inom ett år	3 600	3 700
	3 600	3 700

Tabell 10: Leasing, leasinggivaren.

Not 7 Inhyrd personal

Personal från Stiftet har varit engagerade i verksamhet med en arbetsinsats motsvarande 4 heltidstjänster (f.å 4,3 heltidstjänster).

Not 8 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

	2022	2021
Öhrlings PriceWaterhouseCoopers AB		
Revisionsuppdrag	88	44
	88	44

Tabell 11: Arvode och kostnadsersättning till revisorer.

Not 9 Resultat från finansiella investeringar

	2022	2021
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Räntor	469	107
	469	107

Tabell 12: Resultat från finansiella investeringar.

Not 10 Prästlönefastigheter

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	373 167	368 240
Inköp	3 020	5 439
Försäljningar/utrangeringar	-510	-512
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	375 677	373 167
Netto anskaffningsvärde	375 677	373 167
Ingående avskrivningar	-37 581	-35 703
Årets avskrivningar	-1 612	-1 878
Utgående ackumulerade avskrivningar	-39 193	-37 581
Utgående redovisat värde	336 485	335 587

Tabell 13: Prästlönefastigheter.

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	4 077	3 999
Inköp	666	78
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 743	4 077
Netto anskaffningsvärde	4 077	4 077
Ingående avskrivningar	-3 341	-3 086
Årets avskrivningar	-360	-255
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 701	-3 341
Utgående redovisat värde	1 041	736

Tabell 14: Inventarier, verktyg och installationer.

Not 12 Värdepappersinnehav

	Redovisat värde		Marknadsvärde på bokslutsdagen	
	Detta år	Föreg. år	Detta år	Föreg. år
Långfristiga värdepappersinnehav				
Onoterade långfristiga placeringar	0	0	0	0
Övriga långfristiga placeringar	27 475	14 923	27 475	14 923
Summa långfristiga värdepappersinnehav	27 475	14 923	27 475	14 923
Summa värdepappersinnehav	27 475	14 923	27 475	14 923

forts. Not 12

forts. Not 12

	2022-12-31	2021-12-31
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	16 833	12 287
Investeringar under året	12 552	4 546
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	29 385	16 833
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-1 910	-1 910
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1 910	-1 910
Utgående bokfört värde	27 475	14 923

Tabell 15: Värdepappersinnehav.

Not 13 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 34 757 tkr (33 765 tkr) behållning på Swedbank.

Not 14 Avsättningar

	2022-12-31	2021-12-31
Avsättning för skogsvård	4 191	3 999
Summa	4 191	3 999

Tabell 16: Avsättningar.

Not 15 Obeskattade reserver

	2022	2021
Periodiseringsfonder	1 090	0
Akkumulerade överavskrivningar	189	154
Summa	1 279	154

Tabell 17: Obeskattade reserver.

Not 16 Vinstdisposition 2022

	2022
Balanserade vinstmedel	12 756
Tillkommer redovisat resultat disponibelt för utdelning	14 227
Summa	26 983
Vinstmedlen disponeras på följande sätt:	
Utdelning till församlingar/pastorat	6 500
Särskild utjämningsavgift till nationell nivå	6 500
Överföra återstående medel i ny räkning	13 983
Summa	26 983

Tabell 18: Vinstdisposition 2022.

Not 17 Vinstdisposition 2022 per andelsägare

Förslag till utdelning till andelsägande församlingar och pastorat.

Baserat på andelstal		
Andelsägare	Andelstal	Belopp(kr)
Arjeplog- Arvidsjaur's pastorat	4,617	300 105
Bodens pastorat	0,835	54 275
Bureå församling	0,161	10 465
Burträsk-Löfvångers pastorat	4,472	290 680
Bygdeå församling	4,292	278 980
Gällivare-Malmbergets pastorat	2,073	134 745
Haparanda församling	1,539	100 035
Holmsunds församling	0,005	325
Hortlax församling	0,341	22 165
Hörnefors församling	0,295	19 175
Jokkmokks församling	3,735	242 775
Kalix församling	3,561	231 465
Kiruna pastorat	1,665	108 225
Luleå domkyrkoförsamling	2,559	166 335
Malå-Sorsele pastorat	4,374	284 310
Nederluleå församling	4,991	324 415
Nordmalings församling	7,251	471 315
Norrjärdens församling	0,224	14 560
Norsjö församling	0,132	8 580
Pajala församling	3,177	206 505
Piteå församling	3,066	199 290
Råneå församling	1,032	67 080
Skellefteå pastorat	9,544	620 360
Sävar-Holmöns församling	0,965	62 725
Södra Lapplands pastorat	23,479	1 526 135
Tärna församling	0,758	49 270
Umeå pastorat	3,696	240 240
Vindelns församling	1,499	97 435
Vännäs-Bjurholms pastorat	2,472	160 680
Älvsby församling	0,861	55 965
Överkalix församling	1,543	100 295
Övertorneå församling	0,786	51 090
Totalt utdelning	100	6 500 000

Tabell 19: Vinstdisposition 2022 per andelsägare.

Luleå den dag som framgår av elektroniska underskrifter

Åsa Nyström
Biskop tillika styrelsens ordförande

Titti Ådén
Förste vice ordförande

Lars-Gunnar Frisk
Andre vice ordförande

Maria Andersson

Bertil Burén

Ingela Eriksson

Helén Lindbäck

Paavo Ruokojärvi

Lars Sandberg

Yvonne Stålnacke

Lennart Åström

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Lena Vikberg

Tomas Åström

Conny Erkheikki
Auktoriserad revisor

Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Prästlönetillgångar, församlingar och stift – hur hänger allt ihop?

Svenska kyrkans församlingar är de primära enheterna inom Svenska kyrkan. Deras grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro så att kristen gemenskap skapas och fördjupas. Allt annat som församlingen gör är stöd för och en konsekvens av detta.

Prästlönetillgångarnas uppdrag är enligt lag att ge ekonomiskt stöd till

Svenska kyrkans förkunnelse. Utifrån detta stöd utbetalar prästlönetillgångarna dels till församlingar och pastorat som har andelar i tillgångarna, dels till gemensam finansiering för hela Svenska kyrkan.

Stiftets grunduppdrag är att förvalta prästlönetillgångarna utifrån deras uppgift att ekonomiskt stödja Svenska kyrkan. I kyrkoordningen preciseras uppdraget: *Prästlönetillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett*

sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Enligt kyrkoordningen ska den som förvaltar egendom kunna "svara för sin förvaltning inför både Gud och människor. Förvaltarskapet måste utövas med hänsyn till hela Guds skapelse. En förvaltare måste vara pålitlig och klok och kunna svara för sin förvaltning när den granskas."

